

SLOVENSKI NAROD

Plača vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Insera ni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knafljeva ulica št. 5, pritrilje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Padec italijanske lire

Zdi se, kakor da je katastrofalni padec italijanske lire neizbežen. Se pred 14 dnevi je razglasila italijanska vlada, da bo pristopila k likvidaciji svojih dolgov in da jih bo izplačala v 30 letih. Istočasno je izjavila, da sklepa z Morganovo banko veliko posojilo 50 milijonov lir, ki se bodo uporabili izključno za sanacijo italijanske valute.

Kljub tem sporočilom se je dogodilo, da svet ni verjel v prozorne kalkulacije ter je začel naskakovati liru. Italijanska valuta se je zbog tega vdala pritisku borze ter začela izgubljati na vrednosti. Pred dnevi je lira padla na dva dinarja, včeraj pa je zdrknula še naprej navzdol. Pravijo, da tudi na italijanskih borzah mečejo liru od sebe in da za to valuto ni več rešitve. Včeraj je Mussolini demantiral opasno vest, da misli vlada odpraviti papirnatost liru in uvesti zlato valuto. To bi pomenilo, da papirnatost liru pade na nič in da bi Italija pred zaključkom tehničnih priprav za zlato valuto, če bi se seveda tudi gospodarsko posrečila, preživela najtežjo periodo socialne propasti svojega meščanstva.

Padec lire je za Italijo posebno težko vprašanje, ker s takim padcem ni prizadet samo italijanski meščanstvo in delavstvo, nego tudi kmetstvo prebivalstvo, ki je večinoma obubožano in ki stoka pod bremenom neznoznega senjoriskega kolonstva.

Razen tega so socialne krize v Italiji tudi drugače opasne, ker se tamkaj polajvala glasno in izbijajoč v javnem mnenju skrajno doživljajo in pretež izraz. Nikjer morda ne odloča javno mnenje v toliki meri, kakor v Italiji. Ozir na javno mnenje je v tej državi zadeva vladnega oportunitizma prve vrste. Že lani se je opoteno na Matteottijevi aferi, kako opasno razburi za vlado javno mnenje, če se razburi na prečem vprašanju. Za socialne skrbi pa je imel vprašani narod že od nekdaj posebno tenkočutne živce.

Padec lire je torej izredno važno vprašanje, ki lahko povzroči v Italiji nedozledne politične posledice in izpremembe. Fašizmu ne preči sedaj niti od strani časopisa, niti od strani opozicije globlja nevarnost. Je pa mogoče, da se nezadovoljnost javnosti s fašistovskim režimom znova strne v odločen upor prav vprčo socialne krize, ki bi se pojavila na podlagi padajoče italijanske valute.

Tudi v zunanje političnem oziru je sedanji padec italijanske lire značilen. — Med notranjo gospodarsko močjo te države in njeno zunanjo politiko, ki je sila izživljati in neprimerno ofenzivna, zija globok gap. Ni nobenega razmerja med to gospodarsko močjo in pa med italijansko zunanje politično pestjo, ki se sili na vse strani sveta. To narazmerje bi postalo ravno od nadaljnjega padca italijanske lire posebno kričeče in bi s tem blagodejno vplivalo na celokupno politično konstelacijo v Sredozemskem morju.

V poučenih krogih ni nobene tajnosti, da je padec italijanske lire v glavnem posledica neekonomskih izdatkov, ki jih dela sedanja vlada, da oboroži italijanski narod in da ga privzgoji za strogi militarizem. Rimska vlada se je utrdevala v režimu ne poslužuje rednega državnega aparata, marveč si poleg redne in varnostne državne oblasti vzdržuje drag aparat fašistovske milice, ki stane seve ogromne denarje. Nadalje so se v letošnje proračune vojnega ministrstva vnesle nabavne postavke, kar je privedlo do državne finance v izdatni meri. Končno se je na ta in drugi račun natisnilo precej papirnatost denarja, kar ni ostalo neprikrito gospodarskim krogom v Italiji sami in v inozemstvu.

Verjetno je nadalje, da izhaja sedanja ofenziva proti italijanski liri v prvi vrsti od strani težke industrije v Milanu, ki bi si rada opomogla z inflacijo in si dobavila nove kredite ter poceni surovine. Na drugi strani pa gre sigurno tudi za politično ofenzivo milanskih gospodarskih krogov proti fašistovskemu režimu in Mussolinijevi vladi, ki je že več let v stalnem in ostrem nasprotju s milanskimi kapitalisti, ker je pri marsikateri priliki favoriziral Genova na račun Milana. Kar se ni posrečilo politični ofenzivi avtentske opozicije, naj se zgodi s pomočjo gospodarske ofenzive.

Od naše strani moramo priznati, da nas politične razmere, ki se skrivajo za italijansko valuto in njeno usodo, direktno ne brigajo. Pač pa smo veliko let v bolesti v srcu opazovali, kako visoko se dviga italijanska lira proti dinarju, dasi tedanje sorazmerje, kar je sedajsko niti danes ni zaslužila. S sedaj

Pred važnimi političnimi dogodki

Príčetek oficijelnih pogajanj med radičevci in radikali. — Kakšen bo uspeh pogajanj.

— Beograd, 2. julija. (Izv.) Včerajšnji poset Pavla Radiča pri ministrskem predsedniku Pašiću je imel namen pospešiti pričetek oficijelnih pogajanj za sporazum med radikali in radičevci. Kakor se zadržuje med političnih krogih, je Pašić ob tej priliki odgovoril Pavlu Radiču, naj se v bodoče obrača v vseh stvareh naravnost na zastopnike direktorija radikalne stranke, ki so pooblašeni za vodstvo vseh tekočih poslov, o katerih redno obveščajo Pašića. Tekom včerajšnjega dopoldneva je prvak radikalne stranke Aca Stanojević posetil Pašića in se z njim dalje časa razgovarjal. Nabo so s Pašićem konferirali tudi člani direktorija radikalne stranke Marko Trifković, Marko Gjurčić in Ljuba Živković. Pašić je navedenim trem politikom dal potrebna navodila za njihovo nadaljno postopanje povodom prvega oficijelnega sestanka zastopnikov Narodnega bloka z zastopniki HSS. Ko se je Marko Trifković vrnil od Pašića, je dalje časa konferiral z dr. Lazo Markovićem. Včeraj popoldne so radikalni krogi izjavljali, da se pogajanja za sporazum z Radičevco stranko na današnjem prvem oficijelnem sestanku morejo voditi samo v imenu Narodnega bloka in da lahko ta pogajanja že danes uspe v toliko, da se razidi koalicijski sedanjih strank Narodnega bloka na HSS ali pa se odloži pogajanja za daljšo dobo. Verjetno je, da se pogajanja zavlačujejo, ker se radikalni krogi pozivajo na težko zdravstveno stanje ministrskega predsednika Pašića, ki bo moral oditi za daljši čas na zdravljenje v inozemstvo. Ti krogi trdijo, da Pašić ne želi, da pride do večjih izprememb v vladi, kar bi moglo imeti zlasti vpliv na naše parlamentarno življenje.

V večjem delu radikalnih krogih ter v samostojno-demokratskih krogih vlada nezadovoljstvo radi kampanje, ki jo sistematično izvaja gotov del tiska in ki ima edini namen poslabšati dobro odnose med strankami Narodnega bloka.

— Beograd, 2. julija. (Izv.) Danes dopoldne je ministrski predsednik Pašić sprejel prvaka radikalne stranke Aca Stanojevića in direktorij radikalne stranke, ki jim je dal posebno navodila za pogajanja z radičevci. Vsa ta navodila so bila izdana v smislu prejšnjih informacij našega dopisnika. Ob 11. so se sestali k prvemu sestanku za oficijelna pogajanja v imenu radikalne stranke Marko Gjurčić, Marko Trifković in Ljuba Živković, v imenu HSS pa Pavle Radič, dr. Nikić in dr. Superina. Seja je trajala do 13. in bo izdan o njej službeni komuniké.

— Beograd, 2. julija. (Izv.) V političnih krogih vlada veliko zanimanje za potek prvga oficijelnega sestanka radikalov in radičevcev. Mnenja političnih krogov so jako različna in se vrše živahna uganjanja, ali ostane še nadalje sedanja vlada ali pride do vlade RR, oziroma do PPR. Prevladuje mnenje, da pride do vlade PPR.

— Beograd, 2. julija. (Izv.) Ob desetih dopoldne je imel sejo radikalni klub, ki je imel nadaljevalno razpravo o vladni agrarni politiki. Predsednik Ljuba Živković je obvestil klub, da mora kot delegat oditi k pogajanjem z radičevci, vendar česar je bila seja prekinjena. Ob 11. so se sestali člani večine finančnega odbora in nadaljevali razpravo o finančnih pooblastilih, ki se imajo ustaviti v dvanaestine.

Tiskovni zakon načeloma sprejet v zakonodajnem odboru

Poslanci ne smejo biti odgovorni uredniki. — Napoved zakona o zavarovanju u novinarjev.

— Beograd, 2. julija. (Izv.) Danes dopoldne je zakonodajni odbor nadaljeval načelno razpravo o tiskovnem zakonu. Ker se je poročevalec manjšine posl. dr. Žanić odrekli besedi, je dobil zaključno besedo notranji minister dr. Milan Krstić, ki je s svojim govorom izpolnil vsa sejo. Minister dr. Krstić je naglašal, da bo ukrenil vse potrebno, da postane tiskovni zakon dober zakon, radi česar apelira tudi na lojalnost opozicije. Ko je vlada predložila načrt tiskovnega zakona si je bila svesta gotovih težkoč. Lep je pojav, da so povdarjali vsi govorniki, naj bo tisk svoboden. Misel o svobodi tiska so izražali poslanci opozicije in vladne večine. Zakonski načrt je treba vsestransko razpravljati v strokovnem in stvarnem oziru in se ne sme pri tem iskati političnih razlogov. Zakoni se ne delajo radi strank, ampak radi države. Nič ne ve, kaj prinese bodočnost in sedanja vlada mora priti v opozicijo, ter se more zakon uporabljati tudi proti nji. V

nadaljnjem svojem govoru je dr. Sršić sprejel mnoge izpremembe, s čimer je zadovoljil v glavnem tudi opozicijo. Minister je odklonil zahtevo, da smejo biti poslanci tudi odgovorni uredniki kar je vzbudilo zlasti pri klerikalnih velikih nezadovoljstvo. Istotako je tudi naglašal, da mora odkloniti zlorabe, ki se vrše z odgovornimi uredniki in za katere morajo odgovarjati pravi uredniki. Za tem je govoril o preventivnih odredbah, ki jih je ovozil bolj kot pogreške političnih režimov, kakor pa zakona. Končno je izjavil, da sprejema glede zaščite novinarjev predlog, naj predloži minister za notranje zakonov načrt o zavarovanju novinarjev.

Z njegovim govorom je bila načelna debata zaključena ter je bil zakonski načrt sprejet v načelu z 20 glasovi : 13. Prihodnja seja zakonodajnega odbora bo v ponedeljek in sicer bržkone popoldne. Do tega časa bo vlada proučila zahteve opozicije v kolikor jih more sprejeti.

Razprava o dvanaestinih v finan. odboru

Visoka trgovska šola v Beogradu. — Izgradnje luke na severnem Jadranu. — Izpremembe uradniškega zakona.

Beograd, 2. julija. (Izv.) Na včerajšnji popoldanski seji finančnega odbora se je nadaljevala razprava o novih dvanaestinih. Razpravljalo se je o izdatkih. Govorila sta dr. Kumanudi in dr. Lorković, ki sta pri proračunu prosvetnega ministrstva postavila vprašanje, zakaj se namerava osnovati visoka trgovska šola v Beogradu poleg dosedanje v Zagrebu.

Prosvetni minister Pribičević je odgovarjal, da je visoka trgovska šola v Zagrebu dobra in se nikakor ne namerava ukiniti, da pa je potrebna tudi visoka trgovska šola v Beogradu. Na predlog dr. Lorkovića, naj se nakažejo

podpore Akademiji znanosti v Zagrebu, medicinski in filozofski fakulteti ter društvu hrvatskih književnikov v Zagrebu, je odgovoril prosvetni minister, da bo upošteval te predloge pri sestavi novih dvanaestinih.

Na vprašanje, kaj so leteti čete, za katere se zahteva v dvanaestinih 812 tisoč dinarjev, je minister dr. Stojadinović odgovoril, da je to organizacija prebivalstva v južni Srbiji, ki jo smatra notranje ministrstvo za potrebno radi onemogočevanja komitajskih akcij.

Pri proračunu prosvetnega ministrstva je dr. Lorković opozoril ministra Radojevića na interpelacijo posl. dr. Žanića o po-

njen definitivni položaj, zelo dalekosežne posledice notranje- in zunanje politične prirode. Ne smemo končno pozabiti, da špekulira sedaj z italijansko valuto ves svet in da bo ta špekulacija pritisnila na liru s podvojeno močjo. Ali bo imela liru dovolj notranje sile, da kljubuje nevarnosti, kakor lani francoski frank, je drugo vprašanje.

Padec italijanske valute bo imel torej, če ne uspe Mussoliniju, da zadrži

trebi izgraditve luke v severnem Jadranu ter o stanju naših luk v splošnem. Obema opozicijskima govornikoma so odgovarjali ministri Pribičević, Radojević, general Trifunović in dr. Stojadinović.

Končno je bil izvoljen poseben podbor zastopnikov vseh skupin, ki ima proučiti predlog vlade glede gotovih izprememb uradniškega zakona.

Velike poplave v Galiciji

— Krakov, 2. julija. (Izv.) Od vseh strani prihajajo poročila o velikih škodah, ki so jih povzročile poplave. V vzhodni Galiciji je najbolj prizadet okraj Bohnija. Okraj Ujście-solne je popolnoma opustošen. Velika je povenjen tudi v šlezviško-tešinskem okraju, kjer je škoda ogromna. Promet med Zgornjo Slezijo in tešinskim okrajem je prekinjen. Iz vzhodne Galicije prihajajo vznemirljive vesti. Okraj Przemyśl kakor tudi predel mesta samega so pod vodo. Petroleosko ozemlje v Borislavu in mesto samo sta resno ogrožena. V mestecu Rozniatovu je porušeni 105 hiš, v mali Poljski je 300.000 družin brez strehe. Po zadnjih vesteh je povenjen doseglja danes ponoči svoj višek, ker je prenehalo deževati. V mnogih krajih krakovskega vojvodstva je potonilo mnogo ljudi. Sedanja poplava je večja, kakor pa je bila poplava 1. 1903 v mali Poljski, ki je povzročila za 22 milijonov zlatih kron škode.

— Krakov, 2. julija. Obseg poplave radičarstva v Galiciji vedno bolj narasta. Nevarnost raste od ure do ure in je zlasti ogroženo mesto Krakov. Nizko ležeči deli v središču mesta so pod vodo. Visla je narasla 5.70 m nad normalno višino. Iz okolice Krakova prihajajo mnoge številne vesti o raznih nesrečah, mnogi

mostovi so porušeni, zlasti v okoliših Bohnije. Železniška zveza med Krakovom in Lvovom se vzdržuje samo na enem tiru, ker je voda izpod drugega tira odplavila zemljo.

— Krakov, 2. julija. Škoda vsled povodnj v češkem delu Slezije je večja, kakor pa se je prvotno smatralo. Visla, njeni pritoki in vsi gorski hudourniki so prestopili bregove. V Varčech je Visla prodrla varnostni nasip in poplavlja ozemlje v širini 15 km.

— Varšava, 1. julija. V Galiciji je več tedensko deževje povzročilo velike poplave. Visla in vsi njeni pritoki so izstopili iz bregov. Tudi Dniester je poplavljal obsežna ozemlja. Mnogi mostovi so podrli. Večje število cest je nesposobnih za promet in leži več metrov pod vodo. Iz mnogih vasi so morali prebivalci pobegniti pred poplavo. Vlada je odposlala vojaštvo, da pomaga pri reševalnih delih. V vzhodni Galiciji je poplava zahtevala mnogoštevilne človeške žrtve. V Jambolu je voda odnesla most v trenutku, ko je šlo preko njega 13 otrok. Vsi otroci so utonili. V Bistriči je utonilo med vojaškimi vajami 5 topničarjev. Železniški promet v Vzhodni Galiciji je na mnogih mestih prekinjen. Proga Stanislaw—Strzyj je porušena.

Člani v ravateljstvo za kmetijske kredite imenovani

— Beograd, 2. julija. (Izv.) Vlada je imenovala nastopne člane v ravateljstvo za kmetijske kredite: Andreo Matijevića, člana upravnega odbora Narodne banke, Andro Petrovića, državnega svetnika, Mihaela Protića, člana glavne svetnice, S. Pešića, pomočnika ministra financ, Savo Kučiča, generalnega direktorja carin v pok., dr. Velimira Stokovića, načelnika ministrstva za kmetijstvo in vode, dr. Milorada Nedeljkovića, ravatelja poštne hranilnice, Lovro Petrovarja, člana glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo, Jurja Gasparija, predsednika Zveze agrarnih zajednic, dr. Ljudevita Prohazka, tajnika glavnega Zadruga Saveza v Beogradu in dr. Josipa Basaja, poslovnega ravatelja Zadruga Zveze v Ljubljani.

IZPLAČILO URADNIŠKIH RAZLIK

— Zagreb, 2. julija. (Izv.) Zahiteva samostojnih demokratov v finančnem odboru, da naj finančni minister čim prej izplača razliko uradniških plač za sedem mesecev preteklega leta, je napravila na tukajšnje uradništvo najbolj vtiis. Isto velja tudi glede vprašanja pokojnine kronskih vpokojencev, za katere znaša diferenca samo 6 milijonov dinarjev. V zagrebških uradniških krogih obstoj opanje, da finančni minister čimprej zahteva samostojnih demokratov in čimprej odredi izplačilo uradniških razlik.

PREISKAVA PROTI STJEPANU RADIČU KONČANA.

— Zagreb, 2. julija. (Izv.) Preiskovalni sodnik dr. Korbler je izjavil vašem dopisniku, da je preiskava proti Stjepanu Radiču končana. Po izvršitvi vseh potrebnih formalnosti, kar se bo izvršilo v dveh ali treh dneh, se bodo preiskovalni spisi izročili državnemu pravdniku v nadaljnje postopanje.

BOLGARSKO-JUGOSLOVENSKA KONFERENCA

— Beograd, 2. julija. (Izv.) Sročil je prispevala v Caribrod bolgarska delegacija, ki se bo pogajala z našimi delegati o začasnih železniških pogodbah med Jugoslavijo in Bolgarsko. Delegacija šteje 8 članov. Razgovori začno danes.

Razmejitev pri Reki

— Beograd, 2. julija. (Izv.) Včeraj se je vrnil v Beograd general Bošković, načelnik geografskega oddelka komisije za razmejitev pri Reki med našo kraljevino in Italijo. General Bošković je včeraj obvestil pristojne činitele, da so vsa tehnična razmejitvena dela pri Reki popolnoma končana.

PADEC LIRE

— Rim, 1. julija. (Izv.) Lira je danes na italijanskih borzah ponovno močno nazadovala.

Borzna poročila

Dinar v Curihu 9.10. Ljubljanska borza.

ZITNI TRG

Pšenica, Maratunier H, fco. Postojna, trans., blago 410: koruza, sremska, fco. nakladna postaja, denar 170, blago 185; ječmen, srbski, 60 kg. par. Ljubljana, bl. 325.

LESNI TRG

Hrastove vozovne deščice 44 mm, 12 — 262.65 m, 43 mm, 192.65 m, fco. meja denar 1350; bukove deske 30, 35, 40, 50, 60, 80 mm, 2.25—4.50 m, I, II, III, fco. meja blago 690; doze hrastove 1 hl, 1/2 hl, 1/4 hl, fco. meja, denar 200, blago 150, zaključ. 100; bukova drva 1 m dolž, fco. Skopljje 2 vag., denar 30, blago 30, zaključ. 30.

EFEKTI:

2 1/2% drž. renta za vojni škodo dežnja 225; 7% pos. iz leta 1921, denar 62.50; Celjska posojilnica dd, denar 200, blago 200, zaklj. 200; Ljubljanska kreditna banka denar 225, blago 265; Merkantila banka denar 100, blago 103; Prva hrvatska štedionica denar 800, blago 806; Kreditni zavod denar 175, blago 185; Strojne tovarne in Hvarne blago 135; Združene papirnice denar 100, blago 110; Stabvena dd, denar 265, blago 280; 4 1/2% kom. zad. dež. bke. denar 20; 4 1/2% zast. i. Kr. dež. bke. denar 20. 7% invest. posoj. 1921 4, 2 1/2% drž. rente za ratnu štetu 240, Ljubljanska kreditna 233—235, Centralna banka 8—10, Hrv. eskomptna banka 102—103, Kreditna banka, Zgb. 104—106, Hipotekarna banka 56—56.50, Jugobanka 98—100, Praštedionica 800—802, Slavonska banka 64—68, Eksploativna 23—30, Drava d. d. Osijek 135—160, Sečera-na, Osijek 460—475, Nihag 47.50, Gutman 360, Slaveks 150, Slavonija 39—40, Trboveljska 320, Vevče 100—105.

Zagrebska borza.

Dne 2. julija. — Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 10.99—11.09, Praga 167.80—170.20, Newyork 56.60—57.40, London 275.20—278.20, Milan 190.70—193.70, Berlin 13.27—13.42, Dunaj 0.07955—0.08075. — Valute: dolar 53.60—56.40, lira 193.50—196.50.

Inozemske borze.

— Curih, 2. julija. Borza: Beograd 9.10, Pariz 23.15, London 25.045, Newyork 515.125, Milan 17.30, Praga 15.25, Dunaj 0.007235. — Trst, 2. julija. Predborza: Beograd 52—52.50, Pariz 131.50—132, London 143.50—144, Newyork 20.35—29.75, Curih 573—275, Dunaj 0.0412—0.0420, Praga 87.25—87.75.

Jubilej učiteljskega organizatorja

Slovensko učiteljstvo slavi danes tridesetletnico enega svojih najboljših mož in najboljšega svojega organizatorja. Trideset let je, odkar predseduje poverjenik Luka Jelenc učiteljskim organizacijam Slovenije. Trideset let intenzivnega organizatoričnega dela, neomajne volje, ljubezni do učiteljskega stanu je dosti! To delo in trud zna pravilno ceniti le oni, ki je nekaj let delovali v velikih društvenih organizacijah. Koliko samozatajevanja je bilo treba za to najnevarnejše socialno in družabno delo, koliko vztrajnosti, koliko finese v

ka, in končno le tak kremenik značaj more vžgati, voditi in dvigati tovariše v idealne višine. Ko je prišel prevrat, je poverjenik Jelenc kot vodja učiteljskih organizacij Slovenije bistrovidno spoznal odločujočo važnost splošne jugoslovenske, vsedržavne učiteljske organizacije ter nad to organizacijo bleščeci in nenadomestljivi vzgojnoslovni idealizem jugoslovenskega nacionalizma. V tem nacionalizmu je videl začetek in konec ljudskošolske vzgoje, začetek in konec mišljenja slovenskega učiteljstva. Morda pridejo znanjci, ki bodo odkopali vse metodične koristi nacionalnega vzgojnoslovja ter neprekosljive moči jugoslovenskega idealizma. Poverjenik Jelenc je storil svojo dolžnost in začrtal slovenskemu učiteljstvu to edino pravo pot...

Jubilant slovenske učiteljske organizacije se je rodil v Dražgošah 1. 1857. Učiteljske je dokončal v Ljubljani. Prvo službeno mesto mu je bilo Hotič pri Litiji, drugo v Senčurju, nazadnje pa je služboval v Ljubljani. Tu je bil lani upokojen. Že pri ustanovitvi »Krajskega učiteljskega društva« je sodeloval v prvih vrstah. Pozneje je prevzel vodstvo »Zveze jugoslovenskih učiteljskih društev« v Ljubljani, leta 1920, pa se je »Zveza« izpremenila v UJU — Poverjenišvo Ljubljana. Ob 25letnici »Zveze« je napisal zgodovinski spis »Ročni zapisnik učiteljstva«. Nad 25 let je upravljal »Zvonček«. Sodeloval je v vodstvu »Učiteljske hranilnice in posojilnice«, pri »Učiteljski samopomoči«, pri »Učiteljskem konviktu«. Je ustanovitelj »Učiteljske tiskarne« ter upravni svetnik Tvornice učil in šolskih potrebščin.

Pri ustanovitvi UJU je bil odlikovan z redom Sv. Save IV. reda, o priliki II. kongresa v Ljubljani pa z redom Beleškega Orla.

Med srbskim učiteljstvom uživa zaradi svojega simpatičnega značaja, zaradi svoje izredne delavnosti ter strokovnega znanja vsesplošno spoštovanje. Po pravici spada danes med prve organizatorje in idejne utemeljitelje jugoslovenske učiteljske organizacije, s čimer si je postavil neverjenljiv spomenik. Slovensko učiteljstvo pa je lahko še posebno ponosno na svojega poverjenika in mu lahko želi v svojem najvitalnejšem interesu, da živi na čelu slovenske učiteljske organizacije še dolgo vrsto let. Tudi mi se pridružujemo tej želji!

Poverjenik Luka Jelenc.

pojavljajočih se sporih, nesoglasjih, koliko globoko vere v splošne družbene in učiteljske ideale. Vse to je moral imeti poverjenik Luka Jelenc, če je hotel vztrajati na vodilnem mestu učiteljskih organizacij in če je na tem mestu še danes in bo morda, če ne omaga njegove še vedno čile in mladeniške sile. Še dolgo vrsto let. Skoro neverjetno se sliši trditev, da je poverjenik Luka Jelenc načeljeval od 1. 1895. »Zavezi jugoslovenskih učiteljskih društev« v Ljubljani in da je to zavezo vodil v obupnih dolgih desetletjih avstrijske in klerikalne tlačanstva. V taki borbi se izkremenil značaj in se izobličil podoba velikega duševnega in organizatoričnega človeka.

Skupščina našega učiteljstva

V. pokrajinska skupščina UJU, poverjenišvo Ljubljana bo

na 4. in 5. julija 1925 v Šoštanj.

Dne 4. julija v soboto:

Ob pol 10. dopoldne seja širšega sosvetja z odseki v dvorani Sokolskega doma:

I. Ob pol desetih dopoldne seja širšega sosvetja z odseki v dvorani Sokolskega doma:

1. Izročitev doslih predlogov in resolucij odsekom.

2. Pomnožitve odsekov z delegati.

3. Skupno posvetovanje širšega sosvetja z odseki.

II. Seje odsekov se vrše takoj po seji širšega sosvetja in se nadaljuje popoldne. Odseki zborujejo v Sokolskem domu in v šoli.

ZBOROVANJE ODSEKOV.

1. Stanovsko in šolsko politični odsek: Projekt novega šolskega zakona. Referent Ivan Dimnik, urednik »Učiteljskega tovariša« v Ljubljani.

2. Narodno-prosvetni in kulturno-pedagoški odsek: Enoten poslovnik za oba odseka. Referent Vilbald Rus, sreski šolski nadzornik in Kranju.

3. Odsek za stanovski naraščaj: Poročilo o delovanju okrajnih odsekov za naraščaj in smernice za bodoče delo. Referent Anton Skala, strokovni učitelj v Mariboru.

4. Odsek za obmojno šolstvo in neodrešeno ozemlje: Poročilo o delovanju in smernice. Referenta določil odsek.

5. Gospodarski odsek: Račun in proračun Poverjenišva UJU. Referent M. Fe-

gic, glavni blaginjak Pov. UJU v Ljubljani.

6. Pravno-obrambni in tiskovni odsek: Ustanovitev pravnega zastopstva za učiteljstvo in poslovnik za pravno-obrambno zvezo. Referenta določil učiteljsko društvo za Maribor — mesto.

Opomba: V svrhu lažjega poslovanja so se združili nekateri odseki. Dopolnitev referentov in eventualne spremembe se objavi po naknadno. Odseki bodo obravnavali tudi došle predloge in pripravili poročilo in resolucije za delegacijo in glavno zborovanje. Okrajni odseki naj pošljejo takoj svoja poročila referentom.

Pozivamo delegate, da za časa zborovanja odsekov sodelujejo v kateremkoli odseku in tako v aktivnem sodelovanju pozitivno porabijo čas na skupščini.

III. Ob 1/2 16. (takoj po prihodu popoldanskega vlaka) se prične v dvorani Sokolskega doma

ZBOROVANJE DELEGACIJE.

1. Otvoritev in overovljenje delegatov.

2. Poročilo poverjenikov: Poročila poverjenikov tov. Luka Jelenc.

3. Poročilo tajnikov: Poročila strokovnih tajnikov tov. Rudolf Dostal.

4. Blaginjakovo poročilo: a) račun poverjenišva, b) proračun poverjenišva, c) račun »Zvonček«. Poročila glavni blaginjak tov. Mirko Fegic.

5. Poročila odsekov: Poročajo načelniki odsekov.

6. Resolucije za pokrajinsko skupščino dne 5. julija.

Sestava odseka za redakcijo smernic.

7. Nasveti.

Dne 5. julija v nedeljo:

OSKAR H.

Raspad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

»Ako Horthyja spomnim na to, kako sem mu bil naklonjen in kako sem ga odlikoval, mi ne bo nevhvaležen.«

»Pod pretvezo notranjepolitičnih razmer in odpora antantnih držav proti temu, da bi se zopet na Madžarskem postavila habsburška dinastija, bo on to odklonil. S svojega mesta se umakne le, ako bo k temu prisiljen.«

»Francija ne bo ugovarjala moji vrnitvi na Orgsko. Anglija in Italija morda, toda tudi ti dve državi se bosta sprijaznili z izvršenim dejstvom in ne bosta poslali v boj niti enega moža. Samo sosedne države bi lahko grozile z vpadom in vojno, toda s temi bom že sam — obračunal.«

Wolkenstein seveda ni soglašal s cesarjevim mnenjem. »Bojim se, veličanstvo, da bo Antanta vendarle ugovarjala in s tem dala madžarski vladi dobrodošlo pretvezo, da odstavi Habsburžane in da sprejme to določbo tudi v ustavo. Priznavam, da bi se Antanta ob koncu koncev vendarle

sprijaznila z izvršenimi dejstvi ter priznala vašo vzpostavitev, toda ta restavracija bi se mogla izvršiti samo z oboroženo silo proti Horthyjevemu vojaškemu odporu.«

»Ogrski vojniki se ne bodo borili proti svojemu kralju.«

»Ogrska zgodovina je polna vstaj in uporov proti kralju. Uporniki so postali narodni junaki. Horthy sledi samo narodovim tradicijam, ako se upre svojem kralju.«

Wolkensteinova mirna pojasnila so mogočno vplivala na Karla.

»Ali naj pozovem narod na borbo proti usurpatorjem? Ali naj apeliram na zvestobo Ogrske kot potomce Marije Terezije?«

»Nič ne bo pomagalo. Vidim samo en izhod, veličanstvo. Denar vse premore. Kupi vojake, državniške, topove in parlamentarce. Z denarjem si upam poklicati v življenje pokret, ki bo postal nevaren Horthyju in ga prisili, da ustreže želji vašega veličanstva.«

»Denar!« Cesar se je pikro nasmehnil.

»Prosim vas, dragi grof, govorite o drugih stvareh. Umazani posel je to, grof, ako se človek bavi z denarjem. Mene so ukradli, osleparili, a se nisem mogel tega obvarovati. Zato mi je uganika, kje bi naj dobil denar, da bi zbral na Ogrskem svoje pristaše. Že sedaj stojim skoraj pred polomom.«

POKRAJINSKA SKUPŠČINA.

Začetek točno ob 1/2 desetih v dvorani Sokolskega doma:

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine.

2. »Sedanja doba in učiteljstvo«. — Poročila tov. Anton Hren, šolski upravitelj v Studencih pri Mariboru.

3. »Administrativne in pravne zadeve učiteljstva z ozirom na sedanj položaj«. — Poročila tov. Pavel Florč, referent v ministrstvu prosvete v Beogradu.

4. Resolucije.

UJU poverjenišvo Ljubljana:

Luka Jelenc, poverjenik.

Mirko Fegic, glavni blaginjak.

Rudolf Dostal, strokovni tajnik.

Prosveta

— Koncerte v Rogaški Slatini in Laškem priredi priljubljeni »Slovenski kvartet« iz Ljubljane (gg. Banovec, Pečenko, Završan, Zupan) in sicer v Rogaški Slatini v soboto 4. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani Zdraviliškega doma in v Laškem v nedeljo 5. t. m. ob 5. uri popoldne v Zdraviliškem domu. Priprani smo, da bo imel ta vrli pevski kvartet, kakor povsod doslej, tudi v obeh zdraviliščih ne le velik umetniški uspeh, marveč tudi dober obisk kopaških gostov, domače publike in izletnikov iz bližnjih krajev. 1330n

— Gradnja poljskega narodnega muzeja. V Varšavi so pričeli z gradnjo poljskega narodnega muzeja. Za pripravljiva dela je določenih pol milijona zlotih. Monumentalna zgradba bo stala 8 milijonov zlotih in se bo zidala štiri leta.

— Program dunajske opere. Ravnatelj dunajske opere, Schalk, je pravkar objavil program dunajske opere za jesensko in zimsko sezono. Uvodoma navaja, da je zamrla moderna operna produkcija in da manjkajo primerni »Kassaschlagertje«. Lani je nunaška opera nanovo opremila Gluckovega »Orpheusa«, »Falstaffa«, »Prodano nevesto«, »Prijetelja Fritza«, »Rienzijska«, »Ernani« in pa Puccinijevo »Deklico iz zapada«, ki je žela velike uspehe. Kot novosti so se dale Kienzlov »Sanktissimus«, Frankova »Slika madone« in Braunfelsov »Dol Gila z zelenimi hlačami«. Za jesensko in zimsko sezono napoveduje Schalk predvsem vzporedno »Boris Godunova« v najboljših zasedbah. Opera vzporedi nadalje novitve: komično opero »Sganarelle« skladatelja Grossa, Wolf Ferrarjeve »Štiri grobiane« in pa Rabaudovega »Maroufa«. Nadalje bo opera igrala »Euryantho«, »Wilhelma Tellar«, »Normo«, »Corregliodrac«, »Hugenotte«, »Vampirja«, »Pikovno damo«, »Ifigenijo v Aulisu«, »Djamilele«, Wagnerjeve »Nibelunge« in Straussove opere »Elektra«, »Žena brez sence« in »Ariadne na Naksosu«. 1337n

Sport

— Olimpia (Reka) : Ilirija. V soboto in nedeljo igra Ilirija dve nogometni tekmi z reškim prvakom Olimpijo, kateri je v prvem srečanju na Reki podlegla z 0:3. Ilirija se nadeja, da se bo v predstojećih tekmah mogla revanširati za ta neuspeh, kar pa ni lahka naloga. Olimpia je namreč baš pretečene dni z rezultatom 1:2 in 2:2 proti splitu skemu Hajduku vnovič dokazala svojo visoko kvaliteto. Tekmi prične oba dni ob 18. uri. 1327n

— Tenis - turnir Hašk - Ilirija. V nedeljo 5. t. m. priredi tenis - sekcija SK. Ilirije medklubski turnir s Haškom na svojih igriščih pod Cerkovinim gradom. Turnir prične ob 8. in traja ves dan. Vstopnina 10 dinarjev za osebo. 1323n

— Velike plavalne tekme skozi Berlin, ki se vrše vsako leto julija meseca, je policija zabranila baje radi nizkega vodnega stanja reke Spreve. Policija že vznapre ve, kakšno bo stanje reke Spreve prihodnjega meseca!

PRVENSTVENA TABELA V PRAGI

Sparta	9	7	1	1	32:7	15
Slavia	9	7	1	1	38:10	15
Viktoria Ž.	9	4	3	2	21:16	11
DFC	9	4	2	3	20:12	10
ČAFC	9	4	1	4	7:19	9
Cechie K.	9	2	4	3	13:21	8
Liben	9	3	1	5	20:32	7
Vrsovice	9	3	0	6	18:32	6
Nuselsky	9	2	1	6	16:30	5
Meteor VIII.	9	1	2	6	14:24	4

Sokol

— Sokol Ljubljana II. priredi v nedeljo 5. t. m. svojo vsakoletno veliko javno tombolo na Kongresnem trgu. Dobitki so izredno lepi in številni, tako pohišvo, moško in žensko kolo, šivalni stroj, velika stenska ura, blago ter mnogo drugih manjših, tako da pride vsakdo lahko na svoj račun. Za udobne seje bo preskrbljeno. — Kupujte torej tombolske tablice, katerih cena 2 Din je sila malenkostna. 1326n

— XI. letni gorenjske sokolske župe v Škofjotoku se vrši v nedeljo 5. julija. Ob pol 8. zjutraj se vrše tekme, ob 10. dopoldne skušnje, ob pol 12. slavnostni sprejod, ob pol 4. popoldne javni telovadni nastop in nato veselica v Sokolskem domu. Gorenjci se lahko pripeljejo pravočasno tudi z vlakom, ki pride ob 11. dopoldne v Škofjo Loko. Odhod bo brzokone mogoč tudi z večernim brzovlakom, ki vozi iz Ljubljane na Gorenjsko, ker so bili ukrenjeni pri železniškem ravnateljstvu koraki, da bi se ob tej priliki brzovlak ustavil tudi v Škofji Loki. 1324n

Politične vesti

— Radičevci proti Davidoviču — konec opozic. bloka. Največji nasprotniki sporazuma med vlado in radičevci niso, kakor hoče to naslikati opozicijsko časopisje, pred vsem klerikalno, — samostojni demokratije, marveč davidovičevci. Zakaj, je jasno. Ako stopijo radičevci v vlado, zgubi sedanja opozicija nad 60 članov, s katerimi se na to ojači vladna skupina, kar sedanjio opozicijo davidovičevcev, klerikalcev in muslimanov tako oslabi, da bo v parlamentu brez vsake moči. To uvažujejo zlasti davidovičevci in klerikalci, zato spletarijo na vse načine, da bi sporazum vobče preprečili ali na vsaj iz tega sporazuma izločili samostojne demokratije ter te prisilili, da bi se pridružili opoziciji in tako ojačili njene, zбог izstopa radičevcev razredčene vrste. — Davidovič sam je že opetovano izrazil javno svoje nezadovoljstvo, da se radičevci trudijo na ta ali na oni način priti v vlado, na svojem shodu v Beogradu dne 25. junija pa je izjavil med drugim:

»Ako HSS sklene sporazum v obrambo zakona in v svrhu borbe proti korupciji, ta sporazum ne bo dolgotrajen, ker ne bodo hoteli radikalni delovati na temelju zakonitosti in poštenja.« S to Davidovičevco izjavo polemizuje v svoji včerajšnji številki Radičevco glasilo »Dom« in pravi dobesedno: »Tu je g. Davidovič pozabil, da beleži radikalna stranka, da ne omenjamo drugih, tale svetla imena: Stojan Protič, Ljuba Jovanović, Aca Stanojevič, ki sami za sebe dajejo (ne seljaški stranki, marveč celokupni javnosti) popolno jamstvo zakonitosti in poštenja, torej tudi trajnosti (ne radikalno-radičevskega) nego hrvatsko-srbskega sporazuma.« Na to je g. Davidovič še rekel: »Ako seljaška stranka sklene sporazum in vstopi v vlado z radikali brez programa zakonitosti in poštenja, bo v kratkem izgubila vsak ugled in vsak pomen in bo sporazum tudi v tem slučaju kratkotrajen.« Tu je g. Davidovič pozabil, da bi tako ne smel govoriti niti o posamnem poslancu seljaške stranke, a kamoli o celokupni stranki, za katero je ves hrvatski narod.« — Iz te polemike je razvidno, da so mostovi med radičevci in opozicijo že porušeni in da dejanski ne obstoja več »blok narodnega sporazuma in kmetijske demokratije!«

— Zanimiva ugotovitve. Klerikalni in pucelj - prepeljavci so do danes še v eni fronti, namreč v takozvanem »bloku narodnega sporazuma in seljaške demokratije«, vendar se med sabo že pošteno preklajajo in si protistransko očitajo razne grehe. Tako očita včerajšnji »Kmetijski List« klerikalnemu voditelju dr. Korošcu da je bil on tisti, ki je 1. 1920. zahteval, da mora ostati Stjepan Radič še nadalje v zaporu. »Kmetijski List« ugotavlja: »Radič je bil po nedolžnem v ječi tudi 1. 1919 in 1920, vse do volitev v konstitutantno, Takrat je bil ministrski podpredsednik g. dr. A. Korošec. Ko je nekoč ministrski svet razpravljal o Radiču, je velika večina takratnih ministrov bila za to, da se Radiču vrne svoboda. Takrat pa je vstal podpredsednik ministrskega sveta dr. A. Korošec in je odločno zahteval, da ostane Radič še naprej

zaprt... Čemu to navajamo? Ker so klerikalni in tudi drugi opozicijski listi vedno trdili, da ni bil Radič 1. 1919. izpuščen na svobodo za to, ker je temu nasprotoval Svetozar Pribičević. A evo sedaj razkritja danes radičevskega poslance Pucelja!

— Sto milijonov prebitka v italijanskem proračunu. »Popolo d'Italia« poroča, da se v finančnem ministrstvu zaključujejo računi za proračun 1924/25. Baje izkaže proračun prebitka sto milijonov lir.

— Komunistična stranka. Po uradnih poročilih v »Pravdi« je štela ruska komunistična stranka 1. aprila t. l. skupno 861.530 pripadnikov, od teh 475.790 polnopravnih strankinih članov in 385.740 kandidatov. V januarju lanskega leta je bilo strankinih članov samo 346.000. Torej niti pol milijona ni pravih komunistov, to je boljševikov v Rusiji in ti vladajo nad ostalim prebivalstvom, ki šteje 100 milijonov.

Julijska krajina

— Tragična smrt župnika Sedeja. Župnik Nikolaj Sedej v Obloku se je šel popoldne 29. pr. m. kopat, ne da bi o tem koga obvestil. Ker ga je dolgo ni bilo nazaj, so ga začeli njegovi domači iskati in slednji so ga našli v vodi mrtvega. Pokojnik je imel srčno napako in ga je v vodi zadela kap. Župnik Sedej je sorodnik goriškega nadškofa.

— Samomor poročnika finančne straže. Poročnik finančne straže v Kačivasi pri Postojni Cornelio Pescatori je izvršil samomor. Odšel je se z motociklom do nekega brezdnja, tam si je pognal kroglo iz revolverja v sence in se zvrnil v globlino. Tam so ga našli po dolgem iskanju. Na svojem stanovanju je pustil pismo, naslovljeno na mater, kateri naznanja svojo smrt vsled slabega zdravja in jo prosi odpuščanja.

— Podgori pri Gorici napovedujejo Italijani veliko in sijajno bodočnost. V novih Brunnerjevih tovarnah bo zaposlenih nad 5000 delavcev, zgradijo se tudi velikanska stanovanja, prebivalcev bo nad 15.000. To varne bodo urejene ameriško-moderno, in tako se obeta tiki Gorice živahno tovarniško drvenje in vrvenje. Napovedovanje se sliši lepo, samo če bodo tovarne tudi uspevale. To je še odprto vprašanje. Zeleti je, da bi se tam, kjer je divjal najhujši vojni vihar, razvil blagodejno delo!

— Škoda vsled povodil v Idriji in okoli. Ilici znaša nad dva milijona lir. Tako je ugotovila vladna komisija.

— Na sejni v Sežani je poskočila cena goveji živini od 430 na 450 do 480 lir za stot. Prašiči so se prodajali še dalje po 30 do 70 lir komad. Goveja živina se izvaž v obliki meri v srednjo Italijo.

— Izvoz vina iz Istre. Tekom maja se je izvozilo iz Istre preko Poreča, Pule in Reke 4573.21 hl vina. Z drugim izvozom znaša svota za maj 5536.59 hl, od januarja dalje 37.308.30 hl.

— V Studenem pri Postojni se bo vršila v nedeljo v Gaslinem domu šolska prireditve. Razstava ročnih del sledi 12. julija. Čisti dobiček prireditve je namenjen revnim otrokom.

— Samomor železničarja. Med Opčinami in Sežano na »gmajni« so dobili obešenega 30letnega železničarja Pavla Milčiča iz Velikega Repna.

Trboveljska premogokopna družba

(občni zbor). Dne 30. t. m. se je vršil v prostorih Trboveljske premogokopne družbe v Ljubljani 52. redni občni zbor, na katerem je bilo zastopanih 633.594 delnic. Produkcija vseh rudnikov je znašala v poslovnem letu 1.560.310 ton in se je proti lanskemu letu povišala za 18 %. Cementarna je kljub veliki stagnaciji v stavbinstvu lahko razpečala 2040 vagonov portland cementa, med tem pa je produkcija in oddaja apnenic radi oslabilene gradbene podjetnosti zaostala proti lanskemu letu. V poslovnem letu se je izvršil prenos sedeža družbe v Ljubljano. Pri tej priliki je odstopil dolgovni generalni ravnatelj g. Julij Bellak od svojega mesta ter se je vodstvo poslova poverilo ravnateljskemu kolegiju pod predsedstvom g. ravnatelja Skubeca. Čisti dobiček je znašal Din 38.530.792.13 in je občni zbor sklenil, da se izplača dividenda od Din 30. za delnico ter se bo vnovčeval kupon št. 12 do 30. VI. t. l. na preji. 1321/n

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 2. julija 1925.

— Kaj je s »Slovensko Matico«?

Predsedstvo Slovenske Maticice nam piše: Na vprašanje pod gornjim naslovom odgovorjamo, da je bil zadnji, po časnih razglašeni, redni občni zbor dne 13. IV. 1924, ki je izvolil odbor po obstoječih pravilih za 3 leta, odobril račune, ki so bili pravilno predloženi in kateri so vsakemu članu na vpogled. Zadnja odborova seja je bila dne 8. maja 1925, ki je sklenila, da se pozove tiskarne, da predložijo proračune za tisk zaključnega zvezka »Slovenske zemlje«, to je Štajerske s Prekmurjem, dokončan rokopiis g. prof. Fran Kovarčiča. Knjižna zaloga S. M. šteje danes približno 33.500 knjig. Iz te zaloge se prodajajo knjige vedno in vsakemu v premerenem številu po določenih cenah, ako je Matica rabila za izdajo zemljevida slovenskega ozemlja večjo vsoto, je prodala 1. 1921 Jugoslovanski tiskarni po takratnih cenah večje število knjig, kakor tudi pozneje, ko je rabila denar za kritje tiskarskih stroškov. Danes nima nobenih dolgov. Ob izpremenjenih razmerah, ko se z redno članarino ne dajo kriti tiskarski stroški in glede na naš celotni narodno-kulturni položaj skuša sedanji odbor pridrugačiti Slovensko Matico, kar je znano vsakemu, kdor je zasledoval zadnja leta stremjenje naših znanstvenih in umetniških društev po ustvaritvi »Slov. akademije znanosti in umetnosti«.

— Naš roman »Razpad carstva« se bliža koncu. Izhajal bo še samo kakih 14 dni. Doslej se nimamo 500 naročnikov za ponatis tega romana, ki je v čitateljskih krogih vzbudil toliko pozornosti. Komur je torej ležeče na tem, da roman izide v knjigi, naj se takoj prijavi kot naročnik. Knjiga bo obsegala nad 300 strani in kot ponatis ne bo draga. Ako se do časa, ko bo roman končan, ne zglašijo zadostno število naročnikov, ponatis seveda ne pride.

— Konferenca železniških direktorjev. Te dni se vrši v Beogradu konferenca direktorjev vseh železniških direktorij, na kateri bodo razpravljali o našem notranjem železniškem prometu. Pri ti priliki se bodo tudi obravnavali predlogi glede izboljšanja železniškega prometa. Zlasti se bo posvetila pažnja tehničnim pogojem jesenskega izvoza.

— Spomenik kralju Petru Osvoboditelju, o katerem je nedavno sklepala Narodna skupščina, nameravajo postaviti na Terazijah v Beogradu. Samo kip kraljev bo nad 10 metrov visok. Spomenik naj bi bil tako impozanten, kakor Napoleonov v Parizu.

— Odkritje spomenika kralju Petru v Livnu. V Livnu je bil v nedeljo na svečan način odkrit spomenik kralju Petru. Navzoči so bili zastopniki raznih oblasti ter zastopnik Nj. Vel. kralja.

— Ponarejeni angleški funti. Pred kratkim so se v Ljubljani pojavile ponarejene angleške novčanice po pet angleških funtov. Uvedena je bila preiskava. Ugotovilo se je, da je bankovce širila v promet neka zelo elegantna dama, odeta v črn svilen plašč, obrobjen s hermelinom. Majo kasneje so se ponarejene novčanice pojavile v Mariboru, kjer so ugotovili, da jih je ista tako razpečala neka dama, popolnoma identična z ono v Ljubljani. V Zagrebu je funte razširjala zopet neka dama, bila pa je v drugi toaleti. Za tem se je pojavila v Beogradu, oblečena bolj skromno. Tudi tu je prodajala funte. Med tem so oblasti identiteto prefriganke ugotovile. Gre za neko Sofijo Turk, rodom Slovenko.

— Obrestna mera. Društvo bančnih zavodov v Sloveniji — Ljubljana, nam piše: Z ozirom na notico v Vašem cenjenem listu št. 145 z dne 1. julija t. l. pod naslovom: »Iz trgovskih in obilinskih krogov«. Vas vabimo prosimo, da priobčite sledeče pojasnilo: Obrestna mera vlog se je znižala pri denarnih zavodih še-le v zadnjih mesecih za 2 do 4% na sedaj (s. 1. 7. 1925) določeno najvišjo obrestno mero po 10%, kar pa velja za vloge proti odpovedi šele s potekom odpovednega roka. Večina denarnih zavodov plačuje tedaj deloma tudi še danes čez 10% obresti in to do poteka eno- do trimesčnih in tudi daljših odpovednih rokov. Debetna mera se je že znižala in je večinoma že izpod 20%, dočim je lani dosegala 25% in več. Kratkoročni trgovski krediti na m. n. e. c. ki so običajni v drugih državah, pri nas pa žal še redki, se dobe sedaj že po 15 do 16% netto. Visoke obrestne mere niso povzročile naše banke, najmanj na one v Sloveniji, saj je znano, da je bil kredit tukaj najcenejši v celji državi, kar velja tudi danes. Mnogoteri vzroki leže drugod in ne moremo tukaj o njih razpravljati. Naj opozorimo, ki so javne dajatve (davki, doklade itd.), ki so v Sloveniji — kot za privatnike — tudi za banke neprimerno višje nego v drugih pokrajinah. Če radi davkov, taks itd., je izključeno, da bi moglo izhajati banke s 4 do 5% brutto razliko pri obrestih. To pač dokazujejo najbolj njihove bilance. Ako se odšteje obrest lastne obratne glavnice, ostane zavodu največ 1 do 2% netto razlike, kar gotovo ni pretirano. Številke pisca omenjene notice glede razmer v Nemčiji so popolnoma napačne. Sosednja Avstrija ima uradno obrestno mero 11%, banke računajo 16 do 20%, za vloge pa plačujejo 12% in več — dasiravno so njihovi davki znatno nižji (?) od naših. Razmere v Nemčiji so pa tudi povsem druge nego pri nas in se jih daleko ne more primerjati z našimi. Naše banke imajo največji interes znižati obrestni mer in so storile v n. o. ziru vse, kar je bilo mogoče, da bi varjio svojim strankam zopet zdrave finančne razmere; naenkrat to pač ni mogoče, temveč je postopoma.

— Z Jesenic nam pišejo: Govori se, da se carinska uprava pogaja za nakup Paarovega hotela tik ob kolodvoru. Ta kupčija bi bila za Jesenice hud udarec, ker bi s tem izgubile edini hotel, ki ga naravnost krvavo potrebujejo. Jesenice so važno železniško križišče, kjer ostajajo dnevno številni potniki, zlasti iz tujih držav, ki iščejo zaradi neugodnih železniških zvez prenočišča. V javnem interesu je torej, da služijo zgradba tik ob kolodvoru svojemu prvotnemu namenu, in naravnost zločin državne uprave bi bil, ako bi odvzela občini to poslopje, ki edino prihaja v poštev pri tiskem prometu. Priznavamo, da potrebuje carinarnica primerne lokale za svoje urade in tudi za stanovanje svojim uslužbencem toda nedopustno je, da bi si te lokale pridobila na stroške javnosti in na stroške tiskega prometa. Ako je carinarnici v sedanjih prostorih pretesno, naj finančna uprava pač zida svoje poslopje, denarna sredstva ima itak na razpolago.

VI BODETE VEROVALI?

da eden par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato) »ključ«

traja kakor štirje pari drugih, ako kupite eden par. Dobivajo se v vseh prodajalnah.

— Izlet v Lesce in Vintgar v zvezi z ogledom Tovarne verig v Lescah in lesne industrije »Vintgar« priredi za svoje članstvo Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani v nedeljo dne 12. julija 1925. Odhod iz Ljubljane glavni kolodvor ob 6.43 zjutraj. V Lescah ogled tovarne verig in zajutrek ob 11.05 odhod iz Lesca na Javornik, nato poizlet čez Vintgar. V restavraciji društvene g. Goloba skupno kosilo in nato ogled industrije »Vintgar«. Po ogledu prosta zabava z godbo in petjem. Povratek iz postaje Podhom z zadnjim (turistovskim) vlakom. Obvezne prijave za celodnevno udeležbo najkasneje do torka dne 7. julija. Pevci se ob enem vabijo, da pevske vaje ob torkih in petkih redno in polnoštevilno posejajo. — Odbor.

— Iz zdravilišča Dobrne pri Celju nam pišejo: Kakor drugod, je tudi Dobrna na dneva vreden našim proslavlja Vidov dan. Dne 27. m. m. je bila svečana maša zadušnica v tukajšnji župni cerkvi za junake, ki so darovali življenje na žrtvenik domovine. V nedeljo 28. m. m. pa je bila narodna proslava v topliski dvorani s peštrnim sporedom, katero je priredilo tamošnje učitelstvo s sodelovanjem šolske mladine. Te prireditve so se udeležili poleg domačega občinstva vsi tukajšnji uradi, društva in skoraj polnoštevilno vsi gostje. Po otvoritvenem pozdravnem govoru zdraviliškega upravitelja g. A. Jankovića je bil slavnostni govor šolskega vodje g. Albina Schmidta. Njegovemu izredno globoko zamišljenemu in domovinske ljubezni prožetemu govoru, v katerem je očrtal junake kosovske epopeje, so sledile domovinske deklaracije mladim, nadebnim solarjem in ljubkim solaric. Na programu so bile posebno akimirane teletčke: Oslobođenja Jugoslavija, Jugoslavija in Mladi vojak. — Marsikatero oko se je osolilo ob koroški narodni: »Gor čez izaro«, ki so jo z umevanjem in občutjem zapeli šolski otroci. Med posamičnimi točkami je svirala zdraviliška godba dravske divizije. Ljubek je bil nastop mladega 5letnega violinskega virtuozca, sinčka šolskega upravitelja iz št. Janža. Lepo, prirčno slavlje je bilo nato zaključeno in uspeh apela gosp. upravitelja A. Jankovića na radodarnost gostov je bil finančno nad vse zadovoljiv. — Nabrana svoda, povečini darovi tukajšnjih gostov, se bo porabila v prid ubogim solarjem tukajšnje šole.

— St. Ilj v Slovenskih gorah. Kakor smo že poročali pred tedni, priredi pevsko društvo »Obmejni Zvon« iz št. Ilja v nedeljo dne 5. t. m. svojo polnočno veselico v vseh prostorih g. Iv. Baumana, tik ob kolodvoru. Za imenovano veslico, ki je predpriprava v petletnico obstoja društva, vlada že veliko zanimanje od prijateljev petja in godbe, kakor tudi od onih, ki sovražijo napredovanje nacijonalne misli in obmejnih krajev, katero goji imenovano društvo. Hoteli so jo celo prepovedati, oziroma omejiti, a višje glave uvidevajo, da pri petju in godbi je strankarstvo postranska stvar ter je veselico v popolnem obsegu dovolilo. Svoje sodelovanje so prijavila tudi bratska pevška društva »Jadrani« iz Maribora in »Zarja« iz Pobrežja. Ta dan napravi svoj pešizlet Sokol iz Maribora in Jarenine ter kolesarsko društvo »Perun«. Dobili smo tudi posebni vlak, ki bo vozil iz št. Ilja okrog 23. (11.), oziroma po potrebi. Spored veselice bo jako pester! Začetek takoj po prihodu vlaka in trajala bo do 2. popolnoči. Vstopnina 5 Din za osebo pri pogrnjenih mizah. Da bo vino in postrežba dobra in solidna, garantira že ime gostilničarja. Vsak, kdor se ni bil na naši severni meji, ima lepo priliko, da si ogleda našo postojanko ter da agilnemu pevskemu društvu v št. Ilju s tem moralno podporo, da vztraja pri zadržani poti in da bo delovalo še z večjim uspehom kot do sedaj in kljubovalo vsemu, kar se mu stavlja na njegovem pohodu. Ljubitelji narave in zabave, tedaj 5. julija vsi v obmejni št. Ilji! — Odbor.

— Požar v Dravljah. Snoci, nekoliko po 23. je pri posestniku Valentinu Jenku v Dravljah št. 37 izbruhnil požar, ki je uničil gospodarsko poslopje ter deloma tudi hišo. Goreti je začelo seno, ki se je nahajalo poleg dimnika. Na podu speča posestnik Jenko in njegov sin sta se zbudila in skušala ogenj pogasiti, kar pa jima ni uspelo. Ne

pomoč sta nato poklicala sosedo, ki so pomagali reševati živino in pohištvo. Na lice mesta so nato dospeli požarne brambe iz Dravlj, Zgornje Šiške, Glinice in št. Vida, ki so ogenj omejile. Hlev, shramba za steljo, drvarnica, in svinjak so pogoreli ter znašala škoda nad 1000 dinarjev. Jenko je zavarovan za 135.000 Din.

— Nesreča v Tacnu. V nedeljo zvečer okoli 19. je sedelo v čolnu na Savi pri Tacnu večje število otrok. Nenadoma se je čoln utrgal, ali kakor zatrjujejo očividci, je neki deček namenoma odpel verige, in zdrknil je po Savi nizdol. Prestrašeni otroci so poskakali v Savo ter se pričeli boriti z valovi. Bil je grozen prizor, ki so ga še povečali obupni kriki nesrečnih otrok. Na krike ponesrečenec je prihitel sodar Josip Čizman, ki je rešil sedem otrok in jih iztrgal valovom. Žal, da je nesreča zahtevala tudi svojo žrtev. V valovih Save je izginila 14-letna Marija Čizman, katere odsotnost so šele opazili, ko je bilo prepozno. Njenega trupla do sedaj še niso poignili iz vode. Čoln je baje odpel 13-letni Ladislav Čizman, ki je celo v sorodu s ponesrečeno Marijo Čizman.

— Ameriški potres. G. dr. A. Belar nam piše: Prizadnji potres v Kaliforniji so beležili naši potresomeri v Ljubljani dne 18. aprila 1906. Po sedanjih zaznamkih istega aparata tu pod Triglavom je bil potres leta 1906. najmanj petkrat silnejši kot zadnji, katerega smo tukaj beležili jako jasno dne 28. junija t. l. ob 2.33, kar je naš observatorij še isti dan javil svetovnim listom.

— Odkritja povodom regulacije Save. Povodom regulacije Save, ki se vrši v bližini Orašja v Bosni, je inž. Sreber našel na razne stare predmete. Izkopnine so bile poslane v sarajevski muzej. Predmeti so iz neolitike dobe, približno 3000 let pred Kristusom. Tako se je našlo kamnita kladiva, izbrušene pišce, nože ter kosti žumirnih vrst jelena, svinji in govede. V bližini se je našla opeka iz svinca s črkama C. S. To je edina na celnem svetu ohranjena opeka te vrste in predstavlja zgodovinsko rariteto.

— Zakonska drama v Beogradu. V Beogradu se je v Dubljanski ulici št. 206 odigrala krvava zakonska drama. Železničarski delavec Mihajlo Tanović je z nožem zaklal svojo mlado ženo Ružico, o kateri je sumil, da mu je nezvesta. Bila sta poročena komaj let dni, ko ga je žena pričela varati. Mož ji je njeno nezvestobo večkrat očital, toda bilo je bob ob steno. Pred dnevi sta se zopet sprla in v divji jezi je mož zagrabil nož ter ga ženi zasadil v prsa. Ko se je Ružica zavedla, je priznala, da ima ljubimca, ki mu je ime Miloš. Njene pookdbe niso težke.

— Oh, ta ljubezna ...! Kristina Ivč iz Subotice je bila precej lahkoživka dekle, kateremu se ni manjkalo čestitcev. Med njimi oboževalci je bil tudi železniški uradnik Lazar Sekolčić, kateremu pa je znanstvo z Ivico precej škodovalo. V soboto je Lazar Ivico obiskal na stanovanju, in ta je zahtevala, da naj jasno izjavi, če jo poroči ali ne. Lazar je zahteval kategorično odklonilo, naker je razorila Ivica zagrabil neko steklenico in njeno vsebino — neko kislino — izlila njemu v obraz in ga močno ožgala. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico. V steklenici ostalo tekočino je Ivica popila. Tudi njo so prepeljali v bolnico. Bori se s smrtjo.

Iz Ljubljane.

— Velika nadprodukcija ženskih učiteljskih kandidatkin. Za sprejem v prvi letnik učiteljske v Ljubljani se je prijavilo ca. 150 gojenk. Ako pristajemo k temu še samostanska učiteljska, bo to število naraslo v ljubljanski oblasti na 200. V preteklih letih so kandidatkinje po večini lahko vstopile v učiteljsko prakso, ko so marsikje razširili šole, vsled nadštevilnosti delili razrede, osnovnih je bilo tudi mnogo novih osnovnih šol, toda v bodoče vse te okoliščine v glavnem odpadejo. Letna potreba bo znašala predvidevno za ljubljansko oblast okrog dvajset ženskih učnih oseb. Prezreti ne smemo še ene okoliščine. Je mnogo dvoim trozrednih šol, na katerih poučujejo same ženske moči. Od vseh učiteljskih oseb odpade 75% na žensstvo. Ako hoče učna uprava ugoditi predpisom, se mora to razmerje izpremeniti takšno, da imamo 75% moškega osebja in 25% ženskega. Nedostatku moških učiteljev je treba odopmoči. Treba je priznati prosvetnemu ministru in vladi, da je vedno rada skrbela za kritje vseh stvarnih in osebnih izdatkov za osnovno šolo, moški mladini, ki je končala meščanske šole in ima na srednjih šolah nižji tečajni izpit, da se posveti učiteljskemu poklicu. Učiteljski stan postaja vedno bolj ugleden in časi, ko se je od svobodnih poklicev pričakovalo najugodnejši gmetni položaj, so že minuli.

— Ljubljanska carinarnica misli baje kupiti, kakor nam poročajo, od Jadranske podunavske banke hišo ob vogalu Miklošičeve in Pražakove ulice. Ako je ta ves resnična, bo na cesti cela vrsta strank. Opozorjamo na to namero merodajne činitelje, da se z vso odločnostjo upro tej nakani. Ob notorični stanovanjski bedi v Ljubljani bi bil naravnost škandal, ako bi državna uprava, ki bi bila poklicana ublaževati stanovanjsko bedo, to bedo sama pospeševala.

— Stanovanjsko sodišče v Ljubljani uraduje za stranke vsak delavnik od 9. do 12. dopoldne. Po tem času se stranke ne sprejemajo. Stranke, ki so vložile pri bivšem stanovanjskem oblastvu splošne prošnje za stanovanje, se pozivajo, da vložijo za stanovanje nove prijave v smislu določil stanovanjskega zakona. Oni prosilci pa, ki so v svojih vlogah označili stanovanje, za katero prosijo in so prošnje vložili pred 15. majem t. l., naj javijo najkasneje do 10. julija t. l., če še vzdržujejo svojo prošnjo, ker bi se stanovanjsko sodišče pri dodelitvi dotičnega stanovanja ne moglo ozirati na njih vloge. Glasom določil št. 16 stan. zak. sta tako najemnik, kakor hišni lastnik zavezana pod kaznijo od 500 do 2000 dinarjev, da prijavi prazno stanovanje in sicer prvi 24 ur pred, drugi pa 24 ur po iz-

selitvi. Stranke se zato v lastnem interesu morajo opozorjati na to določilo, kakaj stanovanjsko sodišče mora in bo postopalo strogo po zakonu in opravičila za nevednost ali zumudo zakon ne pozna.

— Vožtev v obrtno sodišče. Gremij trgovcev v Ljubljani objavlja naknadno k večeršnjim notici, da je veliki župan z odlokom z dne 30. junija t. l. O. br. 499/I. na prošnjo gremija podaljšal rok za vlaganje prijav v svrhu sestave volilnih imenikov za izvršitev volitev v obrtno sodišče v Ljubljani do 15. julija 1925.

— Svarilo. Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse one, kateri so naročili kako blago, bodisi perilo, obleko itd., od tvrdke »Kleiderhaus« L. Th. Luder, Wien, XVI., Brunnengasse 74, po zastopnikih Alfredu Hesselu in nekemu Rosenbergu, da imenovana po sporočilu tvrdke same nista nikakva pravna zastopnika te tvrdke. Tvrdka naproša, da se ju pri zopetnem pojavu prijavi policiji. Ker obstoja sum, da gorilmenovana zastopnika izrabljata tvrdko v špekulativne namene, se svarijo vsi pred nadaljnjimi nabavami blaga ter eventualnimi posledicami. — Načelstvo.

— Odprto vprašanje na direkijo državnih železnic v Ljubljani. Prejeli smo in objavljamo ta-le dopis: Upokojenci državne železnice vprašamo direkijo drž. železnice, kje tiči vzrok, da upokojenci po starem zakonu ne dobijo redno svoje pokojnine prvega vsakega meseca? Ako vprašamo pri likvidaturi, nam povedo: »Točno nakazano, kakor vsak mesec!« Čekovni urad pa ne dobi od strani državne železnice pravočasno nakaznico, marveč n. pr. za mesec julij je prejel še le 1. ob 9. dopoldne. To pomenja, da vpokejenci dobijo svojo penzijo za Ljubljano 7 šele tretjeza, namesto prvega v mesecu. Ker je pa za to pokojnino, kar jo dobijo današnji upokojenci, mesec za 15 dni predolg ter ga hoče še direkcija državne železnice v Ljubljani še za 3 do 4 dni podaljšati — prosimo tem potom gospoda ravnatelja dr. Borka, o katerem vemo, da je mož, ki ljudi pravico in red, da poskrbi za točno izplačilo pokojnin že prvega vsakega meseca. Pripominjamo, da se tako na pošti, kakor tudi na čekovnem uradu pritožujejo radi te netočnosti pri državnih železnicah, ker je radi zakasnelih nakaznic mnogo čezurnega in nepotrebnega dela. — Upokojenci.

— Glas iz občinstva. Naročnik našega lista nam piše: Po preobratu se je mnogo storilo za opešanje mesta, toda poglejte na Borštnikovem trgu to divno košato lipo, staro še nad 280 let, kako je zapuščena. Stoletja pred nami so se pod njo zbirali naši predniki in jo opevali v narodni pesmi »Sofji, stoji Ljubljana« ... Ali ne zasluži to staro lepo drevo, ki je videlo že toliko naših rodov, mesto podrtga kamenja primerne ograje? Naj mesto vendar da popraviti ograjo!

— Strelci, pozor! Velika strelska tekma SLD., ki se bo vršila za vse prijatelje strelstva v nedeljo 5. julija na vojaškem strelšču v Ljubljani po že objavljenem sporedu, bo nudila udeležencem poleg izrednega športnega užitka tudi priliko, da si pribore krasna, dragocena darila, katere jih bodo vedno spominjala na lepo prireditve. Strelci, ne zamuditi lepe prilike, ki se vam tako redko nudi pri nas, kjer se najstarejši in drugod najmodernejši škort tako malo goji! — SLD. 1319n

— Vabilo na sejo širšega sestanka v soboto ob 7. zvečer na realki v Ljubljani. Resno se opominjajo vsi člani, da se seje vsi udeležijo. Poroča tovariš Nučič o uspehu v Beogradu. 1325n

— Šentjakobska knjižnica v Ljubljani. Stari trg 11. Meseca junija je izposodilo 2451 strank 9776 knjig; prvo polletje 1925 jo izposodilo 19.508 strank 78.152 knjig. Knjižnica posluje vsak delavnik od pol 5. do 8. zvečer in izposoja slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, nemške, italijanske, francoske, angleške in esperantske knjige vsakomur, kdor se zadostno legitimira. 1326n

— Cirilmetodariji! V nedeljo 5. julija Ciril-Methodov praznik, zato popoldne in zvečer vsi na Dolensko cesto 14, kjer prireditelja šentjakobsko-trnovski Ciril Metodovi podružnici popoklonsko in večerno veselico. Ob mraku zagori na bližnjem griču veličasten kres. Brez vstopnine! Začetek ob 3. popoldne. 1329n

— Gostilničarji imajo v petek dne 3. t. m. ob 1/4 5. uri »Kavčič« na Privozu sestanek radi regulacije cen jedilom, ki jo zahteva mestni magistrat.

— Trgovski nameščenci in uradniki se vabijo na sestanek, ki se vrši v četrtek dne 2. julija 1925 ob pol 9. uri zvečer v prostorih Gremija trgovcev v Ljubljani, Aleksandrova cesta (palaca Ljubljanske kreditne banke, vhod naroti kino »Ideal«). Na dnevnem redu je razgovor o volitvah v obrtno sodišče. K polnoštevilni udeležbi vabi Pomočniški zbor Gremija trgovcev v Ljubljani. 1318n

— Mestna zastavljavnica ima tomesčno dražbo novembra 1924 zastavljenih predmetov 9. julija t. l. ob 3. popoldne.

— Izgubil se je zlat peštan, drag spomin, na poti od gostilne Fatur pod Rožnikom, preko železniškega prelaza, Erjavčeva cesta, Gradišče, Narodna kavarana, pod Transč, Mestni trg. — Odda naj se ga proti nagradi v upravi »Slov. Naroda«. 1331n

— Pozabili se je v Kino Matica večeraj bel zavitek s kopalnim trikojem. Najditelja se prosi, da ga odda v upravništvo lista. 1320n

— Hrastniški pralni prašek tako brzo pere, da gospodinja hvali ga čez vse mere. 50/L

Iz Maribora.

— m Tragična smrt dirkača Jerkala. Poročali smo večer, da se je v nedeljo na motociklistični dirki na Teznu pri Mariboru težko ponesrežil zagrebški dirkač Jerkal. Na ostri kurvi je odletel z motorja in z glavo priletel ob tla. Prepeljali so ga takoj v bolnico, kjer je večeraj podlegel poškodbam. Pokojni je bil dober športnik in spreten vozač. V smrt ga je poglone častihle in neprevidnost.

— m Samomor. V obsežnih gozdovih med Sv. Bolenkom in Mariborsko kočo na Pohorju so zagledali minule dni neki fantje, ki so stikali za mladimi vervecimi, na drevesu višee moško truplo. Obletavali so ga pičli, oči so bili izključane, dahnilo je po mrtvaško. Očividno je obesenec visel tam že dolgo časa. Preiskava je dognala, da je obesenec istoveten z oskrbnikom Čeljičevega posestva pod goro Kalvarijo pri Pekrah, kojega so pogrešali že tri dni. Gospodarske nepravilke so ga gnale v Pohorje, kjer je pri Sv. Bolenku iz obupa popil ter se končno obesil. Pri njem so našli uro in dva dinarja. Pokojni je bil Nemeč, samskega stanu ter na dobrem glasu.

Iz Celja.

— c Promocija. V soboto dne 27. junija je bil g. Ludvik Černe j, sin šolskega nadzornika g. L. Černeja in bivšega agilnega predsednika centrale JAD Triglava v Zagrebu, na graški univerzi promoviran za doktorja vsega zdravilstva.

— c Drž. deklška meščanska šola v Celju je imela v preteklem šolskem letu 4 razrede in 2 vzporednici, katere je posečalo 244 učenk. Z dobrim uspehom je dovršilo šolo 183 (75 %) učenk, z nezadostnim uspehom 19 (8 %) učenk, 42 (17 %) učenk pa bo delalo čez 2 meseca ponavljalne izpite. Letos so se na zavodu prvič vršili končni izpiti peti razred IV. razreda. K izpitu se je prijavilo 27 učenk; od teh jih je 23 uspešno položilo izpit, 4 učenke pa bodo čez 2 meseca delale ponavljalni končni izpit. Ob sklepu šolskega leta se je priredila zelo okusna razstava risb in ženskih ročnih del, ki si jo je ogledalo obilo občinstva.

— c Sestanek evangelijskih občin v Slavoniji se je vršil te dni v Celju. Za seniorja je bil izvoljen mariborski pastor g. Barona za dobo 6 let. S tem se premesti sedež seniorjata iz Celja v Maribor. Dosedanji senior g. Friderik May v Celju je bil izvoljen za častnega seniorja.

Izpred sodišča.

SOVRAŽNI BRATJE.

Na obtožni klopi sedijo bratje: Matevž, Jože in Janez Romšak iz Zage, občina Gozd pri Kamniku, vsi trije razvpiti pretepači, ki se jih boji vsa okolica. Janez in Jože sta se pred leti nekega ubila ter bila obsojena, prvi na poldrugo leto, drugi pa na osem mesecev ječe. Ako se je treba koga lotiti, so si bratje složni, ako pa nimajo nasprotnika, se medsebojno zgrabiho. Tako so bili pretepaški bratje dne 29. sušca t. l. v neki gostilni v Smrečju brez nasprotnikov, toda željni pretepa. Najbolj bojevitega se je kazal najmlajši Matevž, ki je hodil po sobi gor in dol ter vpil: »Bom vsa zbil!« Ker se bratoma ni ravno zljubilo pretepa, je Matevž pokleknil pred starejšega Janeza, ki je oženjen, ter ga prosil, naj se gre z njim metat. Ker se je Janez branil, je Matevž udaril s stolom po steklenici, nato po svetiljki, da je nastala tema. Gostilničarka je zbežala k sosedovim. V tem stalištem Matevž in Jože s stoli navahala na brata Janeza ter ga močno poškodovale. Janez pa je potegnil nož in trikrat okal Matevža na glavi. Edina priča se izgovarja, da je pred pretepom zaspal, v istini pa se boji nasilnih bratov Romšakov. Zupanstvo je izdalo sledeče pričevalo: »Vsi Romšakovi nimajo nobenega premoženja, imajo pa veselje do tepežev«. Obsodijo se: Matevž in Jože vsak na pet mesecev, Janez pa na tri mesece težke ječe.

Potres v Ameriki

Še vedno novi sunki

Iz Newyorka prihajajo sedaj podrobna poročila o potresu, ki je uničil cvetoče kalifornijsko mesto Santa Barbara. Kakor javljajo, je potres spremljal strahovit trušč, zdelo se je, kakor da bi pokale strojne puške. V Santa Barbari so ogromni oblaki prahu zatemnili celje. V trušču rušilih se poslopji so se mešali obupni kriki ponesrečenecv. Nekateri so poskušali bežati, a niso mogli, kakaj tla so se dvigala kakor morski valovi. Nenadoma so se po ulicah razširile ogromne mase vode. Vsled eksplozije velikih bencinskih sodov je izbruhnil na več mestih požar, ki je splošno zmedlo še povečal. Dva ogromna hotela sta se zrušila kakor papirnate hišice. Celi del mesta so zasuti. Jetniščino je presekal na dvoje. Vsi jetniki so pobegnili. Centrum mesta je uničen. Pogreša se okoli 300 oseb, bivaajočih v enem izmed zrušenih hotelov. Porušena je tudi električna centrala, tako da je mesto brez luči. Prebivastvo je bilo prisiljeno, da zapusti mesto, ker je pričakovali novih potresnih sunkov. Mesto je takoj zasedlo vojaštvo, ki je obnem zgradilo zasilni nasip, da je tako reši pred katastrofalno poplavo.

Potres se je raztegnil preko ogromno pokrajine. Centrum potresa je bil v letovišču Santa Barbara, ki leži ob Pacifičnem obrežju Kalifornije. Potresi v Kaliforniji so se že večkrat ponovili, mesto San Francisco to pot ni bilo prizadeto. Potres se je raztegnil tudi na dežele Montana, Idaho, Wyoming in Washington. Znaki potresa so bili opaženi tudi v bližini Missoure. Splošno prevladuje menje, da so nastali v notranjosti zemlje globoki propadi, ki so bili povzročitelji potresa. V Santa Barbari je nastal potres ob 7. zjutraj, ko je večina prebivalstva še spala. Potres je trajal eno celo minuto. Mesto je skoraj popolnoma porušeno, ostale so samo ruševine. Ko so prvi rešilni vlaki prispeli v Los Angeles, je po ulicah blodilo na stotisoče ljudi, ki so se vedli kakor blazni.

V terek so se potresni sunki ponovili žutlih so jih v Los Angelosu, v Santa Barbari, Mojavi, Lancasteru, Antelopu, Bakersfieldu in Oknardu. Dosedaj so izpod razvalin potegnili 65 človeških žrtev. — Škoda se ceni na 30 milijonov dolarjev.

Darimo za sokolski Tabor!

Gospodarstvo

Gospodarska poročevalska služba

V zagrebškem »Lloyd« se je opešovalno sprožila misel gospodarske poročevalske službe. Naša javnost je predvsem politično interesirana. V smislu tega interesa se vrši poročevalska služba privatnih in državnih gospodarskih zavodov in ustanov predvsem v politično informativnem pravcu. Gospodarske informacije ne bore malo. Radi tega naša javnost prav malo pozna gospodarska vprašanja ter gospodarsko bitje naše države.

Pomanjkljivo gospodarsko informacijo pa čutimo v dvojnem oziru. V notranjem in zunanem oziru.

V notranjosti naše države vlada, kot rečeno, za težnje našega gospodarstva slabo zanimanje in še slabše razumevanje. Za vsemi našimi državnimi proračuni n. pr. tiče važni gospodarski politični pravci poedinih ministrstev, o katerih v javnosti prav malo razpravljamo. Vprašanje industrijalizma stopa v naši državi na plan. Poleg tega se pojavljajo vprašanja agrarizma in agrarne politike, kar je vse tesno združeno s socialno politiko naše države in s socialno dobrobitjo našega naroda, predvsem seve jugoslovenskega meščanstva. Vse premalo izven o razvoju naše veletrgovine in industrije, o kvaliteti naših proizvodov, o notranjem konzumu in drugih takih vprašanjih, ki morejo javnost nekoliko odvrniti od stroge politike ter jo zainteresirati za gospodarska vprašanja. Vseled tega je razumljivo, da se v javnosti pojavljajo popolnoma napačna pojmovanja gospodarskih težav in da se trgovini in industriji v javnem mnenju ne priznava tista važnost, ki ji ima gre za razvoj blagostanja in napredka v jugoslovenski državi.

Se važnejša je gospodarska informativna služba za zunanost. V zadnjem času se je v tem oziru nekaj storilo. Deloma od strani države: zlasti finančni minister dr. Stokladinovič troši precejšnje svote za pravilno informacijo inozemstva o našem gospod. stanju, ker smatra tako informacijo za potrebno in koristno dinariju in za naš gospodarski ugled. Izdaja več revij, ki v tujih jezikih informirajo inozemstvo o gospodarskem napredku naše države. Razen tega so začele neke banke v Zagrebu in v Beogradu izdajati informativne biltenne, ki so se silajno obnesli. Ti bilteni prihajajo v roke vseh bančnih komitentov, predvsem onih, živčih v inozemstvu.

Že enkrat se je povdarilo v slovenskem dnevniku, da bi taki bilteni bili zelo na mestu tudi v Sloveniji in da bi se moralo zlasti slovensko gospodarstvo, slovenska trgovina in industrija, ki tvori nekako enoto zase, zainteresirati za tako gospo-

darsko informativno službo bodisi napram inozemstvu, bodisi napram južnejšim krajem naše države. K srbskemu trgovcu prihajajo tuji agenti, dočim bi lahko te predmete poceni dobavljala slovenska industrija, če bi srbski trgovec vedel, da se taki predmeti tudi proizvajajo poceni doma.

Za tako informativno službo se lahko pri tukajšnji Trgovski in obrtniški zbornici kreira posebno mesto, ki bo to službo vršilo sistematično ter stalo v dnevnem kontaktu z gospodarskimi referenti glavnih dnevnikov cele države. Razen tega bi se morali izdajati informativni, periodični bilteni s potrebnimi iniciativami ter gospodarskimi podatki o slovenskem bankarstvu, industriji in trgovini.

Tako mesto bi se večkrat izplačalo in bi lahko pospešilo poslovne zveze slovenskih gospodarskih krogov. Razen tega bi olajšalo izdatke za drago reklamo, ki se mora porabiti za razširitev našega trga, o svojih proizvodih in o svojem podjetju.

Misel gospodarske informativne centre v Ljubljani naj merodajni krogi z vso resnostjo premotirajo in eventualno na kak način uresničijo!

—g Reorganizacija šumarstva. Generalna direkcija šum je izdelala predlog o reorganizaciji šumarstva za vso državo. Načrt je direktorja predložila ministrstvu na oceno.

—g Naša lesna industrija na ljubljanskem velesejmu. Slovenska lesna industrija prehaja v štadij stagnacije in akutne krize. Potreba je, da se ji preskrbi nov konzum in se zainteresira tudi kupce s katerimi dosedaj še ni bila v trgovskih zvezah. Uprava ljubljanskega velesejma namerava sprovesti v inozemstvu obsežnejšo propagando za obisk letošnje prireditve zlasti iz vidika interesov za lesno stroko. Seveda se pa mora naša lesna industrija na velesejmu skupno primerno reprezentirati in predložiti javnosti njeno zmožnost. Stavlja se je predlog, da večje število lesnih industrijskih podjetij v posebnem oddelku razstavi na majhni ploščini svoje izdelke. Vodili so se že pregovori z uspehom z večjim številom lesnih industrijalcev, ki so pripravili udeležiti se te skupne akcije. V interesu stvari je, da nemudoma stopijo v stik z sejnisko upravo vse one lesne tvrdke, ki imajo interes za to akcijo, naka se bo sklicala anketa, na kateri bo referiral borzni senzal ljubljanske borze, gospod Pavel Cvenkel.

—g Razstava umetne svile v Lipkem. Na pobudo iz industrijalnih krogov se priredi v okviru lipškega tekstilnega sejma velika mednarodna razstava umetne svile in izdelkov iz nje. Razstava bo v posebnem velikem in krasnem prostoru.

To in ono

Ženska policija v Londonu

V Londonu se je ustanovila ženska policija in iniciativno nekaterih žena, ki so videle v svojih časih v varstvo svojega lastnega spola potrebo, da se duševno in moralno brezhibne ženske izobrazijo za naloge in dolžnosti policijske službe. V Ameriki poznajo institucijo ženske policije že od leta 1910. Ali tam ne nosijo policistnje posebne uniforme, dočim so jo Angležinje takoj uvedle in obdržale. Leta 1918. je bilo v Londonu 200 policistinj. Tudi v drugih mestih jih je nekaj. V njihovo varstvo spadajo otroci in žene, tovarne, bolnice in kinogledališča. Bore se proti pogubni literaturi in prostituciji.

V času vojne so bile v Kölnu med nekaterimi ženskami civilnega prebivalstva in posadki razmere tako nevarne, da so se nekatere ženske obrnile po pomoč in varstvo v Anglijo. Poveljica londonske ženske policije Allen, ki nosi lepo uniformo, je prišla takrat takoj v Köln in rezultat je bil, da so pršile tja angleške policistnje ter so izvežbale nemške gospe za enako službo. V Nemčiji je ideja policistinj že dobila trdna tla.

Zita še vedno upa

Newyorški list »New York American« je nedavno objavil razgovor svojega poročevalca z bivšo cesarico Zito, takrat bivajočo v španskem morskem letovišču San Sebastian. Bivša cesarica se je obširno izjavila o gotovih mahinacijah evropskih monarhistov. Najzanimivejša izjave je cesarica podala o načrtih berlinskih monarhistov. Tozadevno je cesarica rekla:

Pred kratkim se je pri meni oglasil emisar berlinske skupine monarhistov, pokazal je zaupno pismo in izjavil, da so prišli za intrinzičijo mojega sina Otona na Madžarskem danes mnogo večje kot kdaj po smrti Karla IV.

Če bi uspelo, je izjavil sel, privedi Otona na Madžarsko, bi to v polni meri pospešilo njegovo intrinzičijo. Odvrnila sem mu, da uvidevam prednosti tega načrta, da pa ga ne morem izvesti, ker so antantne države mojo prošnjo za naselitev v Madžarsko odklonile. Nato mi je emisar postavil predlog, da poročim kakega člana madžarske visoke aristokracije, da dobim na ta način pravico dostopa na madžarska tla. Odvrnila sem: »Vem, da se med madžarskimi aristokracijami nahajajo možje, ki bi bili pripravljeni poročiti svojo bivšo kraljico, vendar je nemogoče, da bi kraljica poročila svojega podanika. To žrtve bi doprinesla samo svoji ljubavi. Moja ljubav pa je pokopana v krsti, ki vsebuje zemске ostanke mojega ubogega Karla.

Priznam, da smatram berlinski predlog za intrigo, slično onim, ki so mojega ubo-

gega moža in mene že dvakrat spravile v past. Moj sin Oto ima zakonito pravico do madžarske krone. Ogrsko ljudstvo, ki je že eksperimentalno z boljševizmom in karolizmom, bo nekega dne poklicalo mojega sina na prestol njegovih očetov. Jaz sama pa tozadevno ne bom več ganila s prstom. Vse pride ob svojem času in meni ne preostaja drugega kot da svojega sina tako vzgojim, da bo vreden prestola. Star je še le 12 let in lahko čaka. Med tem hočem pozabiti žalostne spomine mojega življenja. Moja samota je dobra šola za onega, ki se hoče privaditi potrpežljivosti. Iz tega je razvidno, da razkraljica Zita še vedno reflektira na madžarski prestol.

Identičen

Neki zagrebški list prinaša sledečo zanimivo anekdoto:

Povodom zadnjih skupščinskih volitev je neka zelo mala in zelo južna občina naše domovine predložila predpisano volilno listo predpostavljanim oblastim, ki so jo pa vrnilje s pr'pombo, da je takoj ugotoviti, če je v listi prijavljeni Petar Petrovič identičen z istotako v listi zaznamovanim P. Petrovičem. Župan, ki se v tiskih ni spoznal in kateremu je identičen delal precej preglavice, je bil v nemali zadregi. Ker pa je bilo na vsak način nekaj ukreniti, je pozval k sebi občinskega slugo in mu ukazal, da naj takoj na licu mesta poišče. Če sta Petar Petrovič in P. Petrovič identična.

Občinski sluga, poslušen služabnik svojega gospodarja, je odšel in storil, kar mu je bilo naročeno. Šel je k Petru Petroviču in ga v strogo uradnem tonu vprašal: »Pri- znači Petroviče? Ali si identičen?« Peter, ki sicer ni razumel za kaj gre, je nekoliko prebledel, nato pa se je pričel zaklinjati in rotili: »Prisegam pri kosteh mojega pokojnega očeta! Jaz nisem identičen in tudi nisem nikoli bil, tako mi Bog pomagaj!« Občinski sluga pa se je razjezil nad laganjem obdolženega, šel je in ga vtaknil v zapor.

Vest o drakoničnem ukrepu občinskega sluga se je bliskoma raznesla po vaši. Ko je občinski sluga prišel k P. Petroviču, je bil ta že na poset pripravljen in je odvažno izjavil: »Da brate, jaz sem identičen.« Mislil je, da bo tako ušel usodi svojega imenskega tovariša. Občinskega sluga je kar pogrelo, napravil je še strožji uradni obraz ter zakrkljivo pristavil: »Torej lopov, ti to priznaš?« Ponosen nad svojim uspehom je tudi tega odvedel v zapor.

Župan pa je pisal na pristojno oblast: »Imam čast javiti, da P. Petrovič prizna, da je identičen. dočim Peter Petrovič to zanika. Oba sta do nadaljnjih vaših, ukazov v zaporu.

Težka letalska nesreča

V Baslu v Švici se je zgodila pred par dnevi težka letalska nesreča. Zgoreli sta 2 osebi. Dvokrovnik družbe »Cidna«, ki vrši službo zračne črte Basel-Pariz, se je prevrnil, padel na tla, eksplodiral je tank z bencinom 400 l, vnel se je aparat in zgorela sta mehanik Benoit in gospa Mayerhofer, ki se je hotela peljati v Pariz po svojo hčerko. Letalo se je dvignilo, kakor navadno, toda v kurvi je menda prijel aparat močan vetrovni sunek, vsled česar je letalo začelo padati, zadelo v telefonsko napeljavo, katero je pretrgalo in padlo na polje. Trupli obeh ponesrečenecv ni bilo mogoče več spoznati. Pilot Pierre Martin je ostal pri življenju, toda ima hude poškodbe in se zdravi v bolnici. Pilot Martin je znan kot izvrsten letalec, ki se je udeležil tudi prvega poleta iz Pariza v Moskvo. Aparat je priznane izborne konstrukcije. Dne 16. maja je tudi zadela družbo »Cidna« nesreča na Sternfeldu, kjer je bil zmečkan neki kmet, ko je oral. Letalski družbi »Cidna« je glede na dva slučaja odvzeta koncesija za Švico.

• Cigani v Rusiji. V sovjetski uniji živi okoli 40.000 ciganov. Ljudski komisarjat za poljedelstvo namerava odstopiti ciganom zemljišča in jim dati živino, da bi se naselili in se začeli pečati s kmetijstvom. Odkazati jim hočejo zlasti pokrajine v južnem delu, kjer bi se morda najlažje organizirali v neodvisne poljedelske občine. Najbrže pa ne bo uspeha.

• Gospod kralj Alfonz, pokrite se! Ko je pred kratkim španski kralj Alfonz potoval po Kataloniji, ga je pozdravil v bližini Ignalade tamonjski župan. Ko je videl, da se je kralj odkril, mu je rekel župan lepo vladno: Prosim, Vaše Veličanstvo, gospod kralj Alfonz, pokrite se! Hvala! je odvrnil kralj in dostavil, da ostane rajši odkrit. Župan pa je vztrajal pri tem, da se pokrije in kralj mu je končno ugodil z besedami: Z Vašim dobrohotnim dovoljenjem, gospod župan!

• Angleški zračni manevri. Na ogromnem letališču v Henndonu so se vršili vsakodnevni angleški zračni manevri pred 100.000 gledalci. V navzočnosti kralja je manevriralo nad 120 letal vseh velikosti in modelov.

• Gosenice na Madžarskem. Letos je na Madžarskem, zlasti ob Tisi, polno gosenic. Izvršila se je obsežna akcija in glada upa, da bodo s koncem junija gosenice pokončane. Gosenice so pokrile po nekaterih krajih ne samo polja, ampak tudi strehe in zidove po hišah.

Glavni urednik:
RATO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR RAPUS

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservat za Opalograph dobite edino le pri L. Baraga, Selenburgova ulica štev. 6. Telefon št. 980

Mali oglasi, ki služijo v posredovalni in socialno namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5

MALI OGLASI

Zenitve, dopisovanje, tor oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10

Mali oglasi

v »SLOVENSKI NARODU« so najcenejša in najuspešnejša posredovalnica za službe, prodaje, nakup, stanovanja itd. itd. — V svojo lastno korist naj se jih vsakdo poslužuje!

Službe

Usnjarski strokovnjak,

šolsko izvežban, z dolgoletno prakso, išče službo. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod »Usnjarska 2107« na upravo »Slov. Narod«.

Kontoristinja

(blagajničarka) s petletno prakso, vajena tudi v trgovini — želi mesta. — Nastop takoj ali pozneje. Ponudbe pod »Pridnost/2111« na upravo »Slov. Narod«.

Mladi pomočnik

kolonijalne struke, vješt pakovanja i otprme robe, koji je već bio zaposlen u veletrgovinama — traži se za odmah. — Ponudbe na: Breuer d. d. Bjelovar. 2110

Šivilja,

dobra moč — išče stalno službo v modnem salonu. — Ponudbe pod »Stalno/2100« na upravo »Slov. Narod«.

Mladenčič,

vojašine prost — išče službo za kmetijstvo. — Ponudbe pod »Mladenčič 2106« na upravo »Slov. Narod«.

Maturant

učiteljskišnik išče službo za časa počitnic; gre tudi samo za popoldanske ure. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod »Maturant 2038« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Prikojevalka-

directrice za izdelovalni-ko perila (ženskega in moškega) — samo prvovrstno moč — se išče. — Ponudbe pod »Perilo 127/L« na upravo »Slov. Narod«.

Izkušeni ogjar

išče službo. Nastop takoj. — Ponudbe pod »Ogljar/2096« na upravo »Slov. Narod«.

Gospodična,

absolventinja slovenske trgovske šole, vešča slovenskega in nemškega jezika (začetnica) — išče službo. — Ponudbe pod »Strojepiska/2070 na upr.« »Slov. Narod«.

Mehanika,

prvovrstnega, sprejemem. — Florjančič, Ljubljana, Selenburgova ulica, 128/L

Deček,

močan in zdrav, se želi izučiti pekarske obrti; najraje na deželi, kjer bi imel hrano in stanovanje v hiši. Dopise pod »Pridnost/2095« na upravo »Slov. Narod«.

Prodaj

Suhe gobe

M. GERŠAK, Ljubljana, Kongresni trg 10. 129/L

Damsko kolo,

dobro ohranjeno se proda. Naslov pove upravo »Slov. Narod«. 2116

Blagajna

«National» (registrirna) se ceno proda — Dopisi pod »Blagajna/2108« na upravo »Slov. Narod«.

Flavto,

dobro ohranjeno, kupim. Dopisi z navedbo cene na upravo »Slov. Narod« pod »Flavto/2109«.

Zelesen štedilnik

se proda. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Štedilnik/2105«.

Spalnica,

kompletna, se radi odpo-tovanja ceno proda. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Takoj/2101«.

Pstl Patent 25381

Samol »LUCIFER« uni-kuje trajno stenice (žubur-ke). Winter, Ljubljana, Sv. Petra cesta 35, Medic. Maribor, Gospo-118/L

Dalnogled,

dobro ohranjen — se takoj proda. — Dopisi na upravo »Slov. Narod« pod »Dalnogled/2102«.

Moška obleka

(črna) za večjege gospos-da se takoj proda. — Dopisi pod Obleka/2091 na upravo »Slov. Narod«.

Štelaže in predali

za špecerjsko trgovino (spodnji del dolg 287 cm, širok 50 cm, visok 141 cm) z 21 predali in 7 od-delkov za kavo, riž, ci-korijo itd. Zgorajni del 210 cm dolg, širok 42 cm, visok 120 cm s 35 pre-dali. — Edvard Dolenc, Kranj. 2097

Stanovanja

Stanovanje

ene sobe s kuhinjo išče državni uradnik za takoj. Najemnine plača za šest mesecev vnaprej. — Po-nudbe pod »Takojšnje stanovanje/2072« na upr.« »Slov. Narod«.

Prazno sobo

s kuhinjo išče s 15. ju-lijem zakonski par brez otrok; v mestu ali zunaj mesta. — Ponudbe pod »15. julij/2103«.

Odda se soba

z eno ali dvema postelja-ma za takoj. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«.

Nepremičnine

Enodružinska hiša

s štirimi sobami, kuhinjo, kletjo in drvarnico v večjem kraju na Gorenjskem — se ceno proda. — Ponudbe pod »Eno-družinska/2077« na upr-vo »Slov. Narod«.

Lep trgovski lokal

na prometnem kraju v sredini mesta, primeren za vsako stroko — se z vsem inventarjem in kon-cesijami odda v najem pod zelo ugodnimi pogoji. Vi-notoč in zganjetoč. — Ponudbe pod Lokal/2013 na upravo »Slov. Narod«.

Staro hišo

kupim v sredini Ljublja-ne, brez posredovalcev, ki obsega vsaj dva manj-ša trgovska prostora in eno skladišče za šest va-gonov prostora. Ponud-be pod »Plodina/130/L« na upravo »Slov. Narod«.

Hiša

z gospodarskim poslop-jem v prijaznem kraju na Dolenjskem, 15 minut od železniške postaje — zelo prometni kraj — se odda v najem V hiši je lokal, ki se lahko porabi za vsako obrt. — Po-nudbe pod Promet/2071 na upravo »Slov. Narod«.

Razno

Fižol

VSEH VRST suhe gobe, repno seme, kumano, pravilno iz-ajona in druge pridelke kupuje SEVER & Komp., LJUBLJANA. — Cene spo-ročamo na zahtevo. 133/L

Frera»

najnovejša dirkalna dvo-kolesa, lahka, luksuz-— so došla. — Motorji, zni-zane cene — »TRIBU-NA« F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta 4. 112/L

ALABASTER GIPS

Ia najbolji, a najjeftiniji! Tražite cijene i uzorke, te pravite probu!

Borivoj Putnik i drug
BEOGRAD,
Knez Milutina ulica br. 3
Tel. 26-64 Tel. 26-64

Stroil za slaščičarne.

enodvovaljni, enotrovaljni mešalni stroji, stiskalnica za kekse, stroji za drobljenje (ribanje) tricevna peč za pečenje s sušilni-kom in peč za valjevalne s 10 kleščami, vse v dobrem stanju, SE PRODA.

Schokoladefabrik Candia
Graz-Eggenberg.

Kurja otesa.

Nabavite skladno prot. kletim otesom

Člaven

Zaščitni znak. Skladišče v lekarnah ali drogeri-jah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča M. Krujak, Lekararn, Sisač

1887

2115

Potrti globoke žalosti naznanjamo, da nas je zapustila naša dobra, iskreno ljubljena mati, oziroma stara mati, tašča in teta

MARIJA ŠIŠKA

hišna posestnica

ki je dne 2. julija ob 3. uri zjutraj v 80. letu sta-rosti po mukepolnem trpljenju preminula.

Pogreb se vrši 3. julija ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 23. na pokopa-lišče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. julija, 1925.

Rodbini: Šiška-Eleršek.

2113

Natječaj.

Prvo hrv. pjevačko društvo »ZORA« u Karlovcu raspisuje natječaj za tri najbolje skladbe za mješoviti zbor a capella bez sola. Skladba literarno valjanog teksta ne smije biti dulja nego li »HRVATSKOJ« od Novaka.

Natjecati se mogu skladatelji jugoslavenske narodnosti kompo-zicijama koje do sada nisu bile nagrađene, objelodanjene ni izvedene. Nagrade: I. Din 1000, II. Din 750, III. Din 500 dosuditi će jury, u kojem će biti opće priznati zagrebački glazbenici.

»ZORA« stiče nedjeljom nagradom pravo na prvu izvedbu u roku od dvije godine, a nakon toga vremena postaje skladba općim dobrom.

Nenagrađene kompozicije nastojati će »ZORA« otkupiti slo-bodnom pogodbom.

Natječajne skladbe, označene posebnim znakom, valja poslati do uključivo 31. srpnja 1925 na Prvo hrv. pjevačko društvo »ZORA«, KARLOVAC.

Ime, adresa natjecatelja i oznaka natječajne radnje šalje se u zanečanom omotu.

Elegantne dame ne uporabljajo drugih tkanin nego

Les Tissus A.G.B

ki so praktične in okusne. Zahtevajte jih v vseh trgovinah.

Prodaja samo trgovcem: 2114

ZAGREB, JELAČIČEV TRG 20/III. TELEFON 6—99.